

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română

Simulare

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Eu mă consider fiu al lașului, pentru că acolo am crescut și m-am format, până am plecat în lume.

De Burdujeni nu-mi aduc aminte decât vag de tot; niște frânturi de amintiri. Prima imagine care mi-a rămas e din timpul războiului cu turcii, din 1877. Tatăl meu, fiind militar, a plecat în război și îmi amintesc jalea din casă cu ocazia acestui eveniment. Aceste lucruri le-am descris în *Scrisorile tatii*.

Pe urmă îmi aduc aminte cum ședeam cu toții ai casei în jurul unei lămpi cu abajur verde și făceam scamă*. Pe vremea aceea, nu era vată pentru pansamente, ca astăzi, ci scamă. Toți ai casei făceau scamă, ce se trimitea la Crucea Roșie. De atunci am o amintire pe care am descris-o, dar e bine s-o repet în două cuvinte: îmi aduc aminte cum poștașul aduce într-o zi un mic pachet. Îl primesc eu și-l duc mamei. Era în el ceasul tatii. Eu nu-mi dădeam seama, pentru că eram prea mic, dar o văd pe mama că începe să plângă: credea că a fost ucis în război și în acel pachet se trimiteau familiei lucrurile găsite la el.

A doua zi a venit o scrisoare de la tata și, natural, cu aceasta bucuria pentru întreaga familie. E o scenă care mi-a rămas din primii ani ai copilăriei. [...]

Clasele primare le-am făcut bineînțeles la Iași și în clasa a doua primară am avut de profesor chiar pe celebrul scriitor Ion Creangă. Eram prea mic, dar mi-l aduc bine aminte: un om gros și gras, cu o pălărie mare gri; mișca mult, sufla greu și se ștergea mereu cu o batistă mare de popă. După cum știți, a fost și el preot și prieten cu preotul Enăchescu, cu care a lucrat împreună *Învățătorul copiilor**.

Și ce mi-a rămas în minte știu că saluta pe copii, pe când ceilalți dascăli nici nu se uitau la ei. De câte ori îl salutam, el își scotea pălăria lui cea mare și noi, pentru asta, treceam de zece ori prin fața lui.

Îi plăceau copiii și știu asta pentru că prin clasa a patra primară nu-l mai aveam pe el – ședeam în Sărărie, pe când el ședea în Țicău. Pe panta aceea ne dădeam cu sâniuța și treceam chiar prin fața casei lui. El ieșea în poartă îmbrăcat într-un fel de cațaveică* de vulpe și uneori se suia cu noi în sanie și ne arăta cum trebuie să cârmuim; nu se supăra deloc când se răsturna sania cu noi și cu el. [...]

Domnilor, am trăit în mediul lașului și cei care n-au trăit în Iași greu își pot da seama de acea atmosferă ieșeană. Am trecut și eu pe sub „plopilii fără soț”. Am visat și eu la Grădina Copoului; chiar sub teiul lui Eminescu. Am văzut pe Eminescu; n-am vorbit cu el, pentru că eram copil. [...]

Și astăzi când mă duc la Iași, când și când, cu adevărată voluptate cutreier străzile lașului, oprindu-mă la fiecare colț, căci îmi aduc aminte locurile unde am copilărit și întreaga istorie a lașului.

Jean Bart, *Mărturisiri literare*

*scamă – (învechit, cu sens colectiv) fire destrămate dintr-o pânză uzată, scămășate și întrebuițate la pansamente

*Învățătorul copiilor – abecedar scris de Ion Creangă și de Gh. Enăchescu

*cațaveică – haină lungă

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *în două cuvinte*. **6 puncte**
2. Menționează titlul lucrării în care Jean Bart evocă atmosfera din familia sa, ca urmare a plecării tatălui în război, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o stare trăită de autor la revenirea în Iași, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care scrisoarea tatălui creează bucurie familiei. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, atitudinea lui Ion Creangă față de copii, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă e importantă sau nu implicarea civică în perioadele de criză, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Mărturisiri literare* de Jean Bart, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

În București, la Leonida.

O odaie modestă de mahala. [...] la dreapta, o ușă; la stânga, o fereastră. De-o parte și de alta a scenei, câte un pat de culcare. În mijlocul odăii, o masă împrejurul căreia sunt așezate scaune de paie. Pe masă, o lampă cu gaz; pe globul lămpii un abat-jour cusut pe canava*. În planul întâi, la stânga, o sobă cu ușa deschisă și cu câțiva tăciuni pâlpâind. Leonida e în halat, în papuci și cu scufia de noapte; Efimița în camizol*, fustă de flanelă roșie și legată la cap cu tulpan alb. Amândoi șed de vorbă la masă.*

SCENA I

LEONIDA: Așa cum îți spusei, mă scol într-o dimineată și, știi obiceiul meu, pui mâna întâi și-ntâi pe *Aurora democratică*, să văz cum mai merge țara. O deschiz... și ce citesc? Uite, țin minte ca acum: „11/23 Făurar...”.

I. L. Caragiale, *Conu Leonida față cu reacțiunea*

*abat-jour – (în franceză, în original) *abajur* – dispozitiv fixat în jurul unei lămpi, destinat să dirijeze lumina într-o anumită direcție

*canava – țesătură rară din fire groase de bumbac, folosită pentru broderii

*camizol – haină de casă scurtă, cu mâneci, pe care o purtau femeile

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a personajului într-un text narativ studiat*, aparținând lui Ioan Slavici.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;

– evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2021

Proba E. a)

Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Simulare

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Se punctează orice modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.
- Se acordă zece puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la zece a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

A. (30 de puncte)

1. indicarea sensului din text al secvenței date (de exemplu: Sensul secvenței este *pe scurt/succint.*) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**
2. menționarea titlului lucrării în care Jean Bart evocă atmosfera din familia sa (*Scrisorile tati*) – 4 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**
3. precizarea unei stări trăite de autor la revenirea în Iași (de exemplu: încântare) – 2 puncte; justificarea răspunsului cu o secvență semnificativă din text (*Și astăzi când mă duc la Iași, când și când, cu adevărată voluptate cutreier străzile Iașului*) – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**
4. explicarea motivului pentru care scrisoarea tatălui creează bucurie familiei (de exemplu: Scrisoarea infirmă bănuiala că tatăl ar fi murit.): explicare nuanțată – 4 puncte/încercare de explicare – 2 puncte; formularea răspunsului în enunț – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **6 puncte**
5. prezentarea atitudinii lui Ion Creangă față de copii (de exemplu: prietenie, grijă, empatie): numirea atitudinii – 2 puncte; prezentare adecvată și nuanțată – 2 puncte/încercare de prezentare – 1 punct **4 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte – 1 punct; corectitudinea exprimării, respectarea normelor de ortografie și de punctuație – 1 punct **2 puncte**

B. (20 de puncte)

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție **1 punct**
- câte 2 puncte pentru enunțarea oricăror două argumente adecvate opiniei formulate: enunțare clară, în concordanță cu opinia formulată – 2 p.; încercare de enunțare – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**
- câte 2 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 2 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2 x 2 puncte = 4 puncte**
- valorificarea textului în dezvoltarea oricărui argument – 3 p./simpla citare a unor secvențe din text – 1 p.; raportarea la experiența personală sau culturală în dezvoltarea oricărui argument – 1 p. **3 puncte + 1 punct = 4 puncte**
- formularea unei concluzii pertinente **1 punct**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare: utilizare adecvată – 2 p.; utilizare parțial adecvată – 1 p. **2 puncte**
- respectarea normelor limbii literare (0 – 1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**
- respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0 – 1 greșeli ortografice și de punctuație – 1 p.; 2 sau mai multe greșeli – 0 p.) **1 punct**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**
- respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Conținut – 6 puncte

– prezentarea rolului notațiilor autorului în fragmentul dat

- precizarea a două roluri ale notațiilor autorului (de exemplu: caracterizare a personajelor, indicare a unor detalii scenografice, menționare a coordonatelor temporale sau spațiale etc.) – 1 punct + 1 punct
- prezentarea adecvată și nuanțată a rolurilor precizate, prin raportare la text – 2 puncte + 2 puncte/încercare de valorificare a fragmentului, simpla indicare a unor secvențe din text sau tendință de generalizare – 1 punct + 1 punct

Redactare – 4 puncte

– utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte); punctuația – 1 punct (0 – 1 greșeli – 1 punct; 2 sau mai multe greșeli – 0 puncte)

4 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 18 puncte

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales

6 puncte

- prezentare adecvată și nuanțată – 6 puncte/prezentare ezitantă – 3 puncte/prezentare schematică sau superficială – 1 punct

– evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două episoade/secvențe comentate

6 puncte

- menționarea oricărei trăsături a personajului ales – 2 puncte
- ilustrarea trăsăturii menționate prin două episoade/secvențe comentate – 2 puncte + 2 puncte; simpla numire a unor episoade/secvențe sau tendința de rezumare – 1 punct + 1 punct

– câte 3 puncte pentru analiza oricăror două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru construcția personajului ales

2 x 3 puncte = 6 puncte

- analiza fiecărui element ales, justificând relevanța acestuia pentru construcția personajului – 3 puncte/analiza fiecărui element ales, fără justificarea relevanței pentru construcția personajului – 2 puncte/abordarea schematică, fără justificarea relevanței – 1 punct

Redactare – 12 puncte

– existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere

1 punct

– logica înlănțuirii ideilor

1 punct

– abilități de analiză și de argumentare

3 puncte

- relație adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 puncte/relație parțial adecvată între idei, între idei și argumente, formulare de judecăți parțial relevante – 2 puncte/schematism – 1 punct

– utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 p.; vocabular restrâns, monoton – 1 p.)

2 puncte

– ortografia (0 – 1 greșeli – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.)

2 puncte

– punctuația (0 – 1 greșeli – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.)

2 puncte

– așezarea în pagină, lizibilitatea

1 punct

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.